

KUR'ÂN VE SÜNNETİ HAKEM YAPMAK

“Eğer aralarının açılmasından endişe ederseniz, **erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin**. Bunlar düzeltmek isterlerse, Allah aralarını bulmaya onları muvaffak kılar. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir ve her şeyden haberi olandır.” (Nisâ Sûresi 35. Âyet-i Kerîme)

Eğer karı-koca meseleyi aralarında çözemedilerse Rabb'imiz aileye dışarıdan yardım edilmesini tavsiye ediyor. "Her iki taraftan iki hakem" diye geçiyor âyette; âlimler "İkisinin de kabul edeceği tek hakem de olabilir." diyorlar.

Rivayete göre, Peygamber'imiz (s.a.s) ile Hz. Âişe arasında bir tartışma olur ve Hz. Ebûbekir hakem olarak çağrılır. Hz. Peygamber (s.a.v) “Sen mi önce konuşacaksın, ben mi?” diye sorunca, Hz. Âişe “Önce sen konuş; fakat hakkı söyle.” deyiverir.

Bunun üzerine Hz. Ebûbekir (r.a) kızına bir tokat atar ve “Ey nefsinin düşmanı! O hakkın dışında hiçbir şey söyler mi?” diyerek çıkışır. Bunun üzerine Hz. Âişe, Peygamber'imizin arkasına sığınır. Peygamber'imiz “Yâ Ebabekir! Biz seni bunun için çağırmadık ve böyle bir şeyi de senden istemedik.” diyerek hoşnutsuzluğunu belirtir.

Hakemin iki tarafın ailesinden olmasının tavsiye edilmesi, ilk adımda aile sınırlarının dışarıya açılmaması ve yakınların onların hâlleri hakkında zaten bilgi ve fikir sahibi olmaları bakımından gerekli. **Fakat aileden hakem olabilecek vasıflarda kimseler yoksa dışarıdan birisi de olabilir.**

Hz. Ömer (r.a) anlaşamayan bir çiftin arasını bulmak için bir hakem gönderir. Hakem geri döndüğünde "onları barıştıramadığını" söyler. Bunun üzerine Hz. Ömer (r.a) hakemi cezalandırır ve ona Nisâ Sûresi'ndeki 35. Âyet-i Kerîme'yi hatırlatır: **“Hakemler gerçekten barıştırmak isterlerse, Allah onların arasını bulur.”**

Bunun üzerine hakem seçilen kişi geri gider, niyetini güzelleştirir. Eşlere şefkat gösterir ve böylece aralarını düzeltir. Niyetin ehemmiyetini Âyet-i Kerîme'den öğreniyoruz.

Kayınpederler aile problemlerine pek sebep olmazlar. Tam aksine, yapıcı olmaya çalışırlar. Tabii, istisnalar elbette vardır, fakat biz ekseriyet üzerine konuşuyoruz. Birçok kaynananın tavırları da gelinin mi damadın mı annesi olduğuna bağlı olarak değişmekte: **Kendi kocasına saygı duymayan ve onun idareciliğini kabul etmeyen pek çok anne, oğlunun, karısı tarafından saygı görmesini bekler, evladının kılıbık olmasından, gelinin ağzına bakmasından da korkar. Tamamen bir çifte standart vardır bu hususta.** Oğlu karısını çok severse, karısının emrine girer ve ailesini unuttur diye de endişelendikleri için gelinin arkasından konuşarak, oğlunun gözünden karısının değerini düşürmeye çalışan kayınvalideler var maalesef. Bu noktada erkeğin uyanık olması ve annesinin her sözünü dikkate almaması lazım. Kadın kıskançlığına kurban olmamak için... Tabii, gelinin de akıllı davranıp kayınvalide ile güzel geçinmeye çalışması gerek.

Kız annelerinin çoğu da kızlarının kocaları tarafından ezilmesinden endişe ederler, bu yüzden de kızlarını kocaları üzerinde hâkimiyet kurabilmeleri için cesaretlendirirler. Evde kızlarının sözü geçmezse onların ezildiklerini düşünürler. Ayrıca kızı kocasının sözünü dinlediğinde, kızı üzerinde kendi otoritesinin de sarsılacağına ve yeterince annelik edemeyeceğine dair endişeler taşıyan kadınlarda az değil.

Günümüzde aile danışmanlarının da yaptığı aslında bir nevi hakemlik. Bir aile büyüğünden yardım alırken de psikolog veya danışmanlara giderken de **ölçüsü Allah ve Resûl'ü olan insanları seçmek** gerekir ki doğru yolu gösterebilir.